

Motion till riksdagen

1989/90:Ub61

av Isa Halvarsson (fp)

med anledning av prop. 1989/90:90 om forskning

Styrelsen för högskolan i Karlstad har efter en omfattande remissomgång antagit ett program för högskolans utveckling till år 2000. Programmet har titeln "Universitetet i Karlstad" och innebär att högskolan under 1990-talet utvecklas till att bli universitetet i Karlstad.

En konkret plan har arbetats fram och redovisar universitetets verksamhet, struktur och omfattning.

Den fortsatta utvecklingen föreslås bygga på den grund som vid högskolan finns inom såväl grundutbildning som forskning och forskarutbildning.

Inom grundutbildningen behöver viss utbyggnad ske men grunden för universitetet finns i nuvarande verksamhet inom teknisk, administrativ och ekonomisk utbildning samt kultur- och informationsutbildning. I högskolans utbildning finns en bredd som lätt kan byggas ut och utvecklas. Inom forskning och forskarutbildning bör den fortsatta utbyggnaden under 1990-talet basera sig på en utveckling av den s.k. Karlstadsmodellen.

Högskolan i Karlstad har ett 60-tal lärare/forskare med forskarutbildning inom humaniora, samhällsvetenskap/ekonomi och naturvetenskap och teknik. Denna omfattande grupp lärare representerar en betydande bas för forskning.

Högskolans FoU-verksamhet har till stor del vuxit med hjälp av externa medel. Därmed har tillämpad forskning, utvecklingsarbete och utredningsverksamhet fått en inriktning mot områden, där den regionala högskolans lokala kontakter och nätverk utnyttjas.

Det är viktigt att organ för samverkan mellan högskolan och avnämarna utvecklas vidare. I dag har en rad olika former för sådan kontakt och samverkan tillkommit och även framöver bör frihet i fråga om formerna för t.ex. stiftelsers och teknikcentras utveckling råda. Utvecklingen av kontaktnät och samverkansformer måste få ske på egna villkor. Mångfald är av stort värde även inom detta område.

Det är positivt med den samverkan som vuxit fram, men högskolan kan också bli för beroende av regionens näringsliv och myndigheter. I den mån Värmland drabbas av ekonomiska och andra problem kan det medföra att även högskolan försvagas.

Högskolan måste ha sådan egen kraft och stabilitet att den kan medverka till att stimulera nyskapande och förändringar i regionen.

Det är omotiverat att, som regeringen föreslår, hålla fast den nuvarande

organisationen enligt vilken de mindre och medelstora högskolorna stannar kvar i något slags filialförhållande till universiteten. Lars Gustafsson har i sin utredning klart visat att förutsättningarna för ett formaliserat samarbete på fakultetsnivå har förändrats under de senaste tio åren. Vittnesbörden är många om det meningslösa i att hålla möten med fakultetskollegierna. Sällan samlar kollegierna så många deltagare att beslut kan fattas. I stället bör styrelserna för de mindre och medelstora högskolorna ges ansvar för hela verksamheten således även forskningen på eget programansvar, och att de uppmuntras att söka samarbete med de forskningsinstitutioner som bäst kompletterar högskolornas egen forskning.

De tre högskolorna i Karlstad, Växjö och Örebro med sina traditioner från utbyggnaden av universitetsfilialer och med sitt breda utbud av linjer och kurser bör ges prioritet framför de senare tillkomna högskolorna.

Inom Karlstadsmodellen garanteras kvaliteten inom forskningen genom de vetenskapliga ledare som engageras och vilka har anknytning till universitetet, de kan också svara för den forskarutbildning som bedrivs i Karlstad. Genom att bygga vidare på denna organisation kan högskolans forskningsorganisation byggas upp till universitetet i Karlstad.

Dagens system bygger på att lärare vid små och medelstora högskolor skall ansöka om forskningsmedel från fakulteterna vid universiteten. Det ligger en fara i detta system: den prioritering av forskningen mellan olika områden som görs vid den större högskolan kan avvika från den prioritering och profilering som den mindre högskolan valt. Samtidigt är det viktigt att forskningsmedlen delas ut i ett sammanhang där man kan tala om reell konkurrens mellan de sökande.

Forskarutbildning ställer särskilda krav på forskningsmiljön, och det är viktigt att bygga vidare på den miljö, kompetens och kultur som utvecklas vid högskolan i Karlstad för att göra det möjligt att skapa en enhet som skulle ge nya kvalitetsaspekter till Sveriges universitetsstruktur – universitetet i Karlstad.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utvecklingen av högskolan i Karlstad till universitetet.

Stockholm den 20 mars 1990

Isa Halvarsson (fp)